

[Morten Lango.]

folketingets medlemmer har været nødt til at læse på deres lektie, vi har fået mange oplysninger frem, mange meget værdifulde oplysninger, mange oplysninger om et stort felt, som de fleste af os formodentlig ikke har beskæftiget sig særlig meget med, og en af de ting, vi i hvert fald er blevet klar over, er, at de stoffer, vi her behandler, er meget afvekslende, de er meget forskellige, og de udgør et spektrum, som frembyder en meget forskellig farevirkning.

En af de stofgrupper, som især er kommet ind i debatten, er naturligvis den stofgruppe, som stammer fra hamp, cannabis sativa, for at være højtidelig, og som — for at gøre det mere besværligt — stammer fra den tropiske form af denne hamplante. Det er et stof, som har været kendt igennem umådelig mange år, men som altså i den senere tid har taget til i anvendelse herhjemme. Det er et stof, man må have et nogenlunde godt kendskab til, men det er jo kun et af stofferne i en serie, som med forskellig gradstyrke går over til en stærkere og stærkere virkning på organismen, sådan at de stoffer, som ligger i den hårdeste ende, efter min opfattelse må betegnes som dødsensfarlige. Vi har altså et spektrum, som strækker sig fra et nydelsesmiddel med en begrænset farlighed — man kan diskutere graden, men begrænset, ligesådan som f. eks. alkohol er begrænset i sin fare — og til nydelsesmidler, hvoraf blot et svagt misbrug har en direkte og kraftig farevirkning.

Jeg tror nok, at vi med det samme må gøre os klart, at det at lovgive for et sådant spektrum i en ensartet lovgivning er i hvert fald særdeles besværligt og formodentlig heller ikke rigtigt. Skal vi behandle spørgsmålet om de euforiserende stoffer og deres udbredelse, er jeg helt sikker på, at vi bliver nødt til at differentiere, ellers vil de folk, som på den ene eller den anden måde kommer i berøring med stofferne, simpelt hen ikke synes, at vi lovgiver rationelt. Derfor tror jeg, at vi bliver nødt til at tage et hensyn til stoffernes karakter ind i vore overvejelser og i den lovgivning, vi når frem til.

Jeg synes, der er grund til at være meget tilfreds med, at vi her tager en forholdsvis realistisk debat, for jeg tror, det er temmelig sikkert, at tanset om vi vedtog aldrig så

mange love, milde eller kloge eller stærke eller svage, eller hvordan vi nu valgte, så ville det være usandsynligt, om vi nåede ned til den berømmelige status nul, hvor disse euforiserende stoffer forsvandt igen. Det er min fornemmelse, at de er kommet for at blive i et eller andet omfang, og jeg skal lægge til for mit eget vedkommende så præcist, som jeg kan, at jeg håber, at dette omfang må blive svagt og begrænset, for jeg sætter personlig aldeles ikke pris på dette tilskud til vor gruppe af nydelsesmidler.

Jeg synes, der er grund til at takke regeringen for den redegørelse, der er fremlagt for os. Den bygger jo på meget mere end det, som vi direkte får i redegørelsen; den bygger på en ganske omhyggelig undersøgelse. Det vil måske erindres, at mit parti ved hr. Poul Dam allerede tidligere har bedt om at få sådanne ting frem, så jeg må hilse regeringens initiativ med tilfredshed. Der er også mange, skal vi sige passende uafklarede punkter i redegørelsen, og det sætter jeg pris på. Hvis den var alt for cementeret, ville jeg ærligt talt ikke tro på den.

Vi er fuldstændig klar over, at det aller mest ømtålige område vel nok er dér, hvor et straffesystem kommer ind i forbindelse med de euforiserende stoffer. Der er en stigende enighed om, at straf for brugerne — den enkelte bruger, som ikke har begået anden lovovertrædelse end den, at han har skaffet sig stoffet og anvendt det — bør ikke komme til anvendelse; det synes at have slået fuldstændig igennem og synes også at være nogenlunde etableret praksis i udøvelsen.

Men der er jo et langt og besværligt spektrum, som måske er forstærket derigennem, at anvendelsen af stofferne principielt er kriminaliseret. Der er det kriminelle vedhæng, som åbenbart forekommer hos en del grupper af brugere, der gør, at en række af disse brugere alt for hyppigt rammer den almindelige retsforfølgingsområde, og det rejser åbenbart en række ganske særlige problemer.

Jeg er glad ved, at man har benyttet denne lejlighed — og man skulle måske have gjort det tidligere — til at se på, om varetægtsfængsel f. eks. egentlig er nogen rimelig og fornuftig foranstaltning.